

เล่ม ๗๖ ตอนที่ ๑๑๐ ราชกิจจานุเบกษา ๑ ธันวาคม ๒๕๐๒

พระราชบัญญัติ
พนักงานอัยการ (ฉบับที่ ๓)
พ.ศ. ๒๕๐๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๒

เป็นปีที่ ๑๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มี
พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วย
พนักงานอัยการ

เล่ม ๗๖ ตอนที่ ๑๑๐ ราชกิจจานุเบกษา ๑ ธันวาคม ๒๕๐๒

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาร่างรัฐธรรมนูญในฐานะรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติพนักงานอัยการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๔๘๘ ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติพนักงานอัยการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมอัยการ

“รองอธิบดี” หมายความว่า รองอธิบดีกรมอัยการ

“พนักงานอัยการ” หมายความว่า ข้าราชการสังกัดกรมอัยการผู้มอำนาจและหน้าที่ในการดำเนินคดี

เล่ม ๗๖ ตอนที่ ๑๑๐ ราชกิจจานุเบกษา ๑ ธันวาคม ๒๕๐๒

“ดำเนินคดี” หมายความว่า ดำเนินการไปตามอำนาจ
และหน้าที่ในทางอรรถคดีของพนักงานอัยการ

“เขต” หมายความว่า เขตท้องที่ของกรมอัยการ”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติ
พนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๔๘๘ ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดย
พระราชบัญญัติพนักงานอัยการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๐
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕ พนักงานอัยการได้แก่ผู้ดำรงตำแหน่ง
ดังต่อไปนี้

๑. อธิบดี
๒. รองอธิบดี
๓. อัยการพิเศษฝ่ายคดี
๔. อัยการพิเศษฝ่ายปรึกษา
๕. อัยการพิเศษฝ่ายวิชาการ
๖. อัยการพิเศษประจำเขต
๗. อัยการประจำกรม
๘. อัยการจังหวัดเอก
๙. อัยการประจำกอง
๑๐. อัยการจังหวัด

เล่ม ๗๖ ตอนที่ ๑๑๐ ราชกิจจานุเบกษา ๑ ธันวาคม ๒๕๐๒

๑๑. อัยการจังหวัดผู้ช่วย

๑๒. อัยการผู้ช่วย และ

๑๓. ผู้ดำรงตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามที่กำหนดโดย
กฎกระทรวง ”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติ
พนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๔๘๘ ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระ-
ราชบัญญัติพนักงานอัยการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๐ และ
ให้ใช้ความต่อไปในแทน

“มาตรา ๘ ในเขตหนึ่ง ๆ ให้มีพนักงานอัยการนายหนึ่ง
เป็นหัวหน้าส่วนราชการอัยการประจำเขต เรียกว่า “อัยการ
พิเศษประจำเขต”

ในท้องที่ที่ตั้งศาลจังหวัด ให้มีพนักงานอัยการนายหนึ่ง
เป็นหัวหน้า เรียกว่า “อัยการจังหวัดเอก” หรือ “อัยการ
จังหวัด” และให้มีผู้ช่วย เรียกว่า “อัยการจังหวัดผู้ช่วย”
หรือ “อัยการผู้ช่วย”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐ แห่งพระราช-
บัญญัติพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๔๘๘ และให้ใช้ความต่อไป
ในแทน

เล่ม ๗๖ ตอนที่ ๑๑๐ ราชกิจจานุเบกษา ๑ ธันวาคม ๒๕๐๒

“มาตรา ๑๐ ในจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี ให้พนักงานอัยการซึ่งรับราชการประจำอยู่ในราชการส่วนกลางเป็นพนักงานอัยการประจำศาลชั้นต้นทุกศาล ให้อธิบดีหรือรองอธิบดี หรืออัยการพิเศษฝ่ายคดีที่ได้รับมอบหมายหน้าที่จากอธิบดี เป็นหัวหน้าในการปฏิบัติราชการของพนักงานอัยการประจำศาลชั้นต้นนั้น ”

มาตรา ๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๔๘๘ ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติพนักงานอัยการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๒ อธิบดีและรองอธิบดีมีอำนาจดำเนินคดีได้ทุกศาล อัยการพิเศษประจำเขตมีอำนาจดำเนินคดีได้ทุกศาลภายในเขต พนักงานอัยการผู้อื่นมีอำนาจดำเนินคดีได้เฉพาะศาลแห่งท้องที่ที่พนักงานอัยการผู้นั้นรับราชการประจำ เว้นแต่

(๑) เมื่ออธิบดีได้มีคำสั่งให้พนักงานอัยการซึ่งรับราชการประจำในท้องที่หนึ่งไปช่วยราชการในอีกท้องที่หนึ่งชั่วคราว หรือให้ไปดำเนินคดีใดเฉพาะเรื่อง หรือเมื่ออัยการพิเศษประจำเขตได้มีคำสั่งให้พนักงานอัยการซึ่งรับราชการประจำในท้องที่หนึ่งภายในเขตไปช่วยราชการในอีกท้องที่หนึ่ง

เล่ม ๗๖ ตอนที่ ๑๑๐ ราชกิจจานุเบกษา ๑ ธันวาคม ๒๕๐๒

ชั่วคราว หรือให้ไปดำเนินคดีใดโดยเฉพาะเรื่องภายในเขต และอธิบดีหรืออัยการพิเศษประจำเขต แล้วแต่กรณี ได้แจ้ง ให้ศาลแห่งท้องที่นั้นทราบแล้ว พนักงานอัยการผู้นั้นมีอำนาจ ดำเนินคดีได้ตลอดถึงศาลอุทธรณ์และศาลฎีกา

(๒) เมื่อคดีที่พนักงานอัยการได้ดำเนินไว้ในศาลชั้นต้น ขึ้นมาสู่การพิจารณาของศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกา พนักงาน อัยการผู้ดำเนินคดีนั้น หรือพนักงานอัยการผู้โอนซึ่งประจำศาล ชั้นต้นนั้น หรือพนักงานอัยการซึ่งรับราชการประจำอยู่ใน ราชการส่วนกลาง มีอำนาจดำเนินคดีในศาลอุทธรณ์หรือศาล-ฎีกาได้

(๓) ในคดีที่ศาลส่งประเด็นไปสืบพยานยังศาลอื่น หรือ โอนคดีไปพิจารณายังศาลอื่น พนักงานอัยการประจำศาลอื่น นั้น หรือพนักงานอัยการผู้ดำเนินคดีมาแต่ต้น หรือพนักงาน อัยการซึ่งประจำศาลที่ดำเนินคดีมาแต่ต้น มีอำนาจดำเนินคดี นั้นในศาลที่สืบพยานตามประเด็นหรือศาลที่รับโอนคดีนั้นได้”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๖ แห่งพระราช-บัญญัติพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๔๘๘ ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติพนักงานอัยการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

เล่ม ๑๖ ตอนที่ ๑๑๐ ราชกิจจานุเบกษา ๑ ธันวาคม ๒๕๐๒

“มาตรา ๑๖ ในการปฏิบัติราชการนอกจากการใช้อำนาจหรือกระทำหน้าที่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือกฎหมายอื่น ให้พนักงานอัยการซึ่งรับราชการอยู่ในส่วนภูมิภาคพึงบังคับบัญชาอัยการพิเศษประจำเขตและผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี แต่ทั้งนี้ไม่ลบหลู่อำนาจของอธิบดี”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ส. ธนะรัชต์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ:— เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากข้อความแห่งของพนักงานอัยการผู้เป็นหัวหน้าส่วนราชการ กรมอัยการส่วนกลางและประจำเขต ซึ่งเรียกว่า “ผู้อำนวยการกอง” และ “ผู้อำนวยการอัยการเขต” ยังไม่เหมาะสม จึงสมควรให้เรียกชื่อเสียใหม่ว่า “อัยการพิเศษฝ่ายคดี” “อัยการพิเศษฝ่ายปริกษา” “อัยการพิเศษฝ่ายวิชาการ” และ “อัยการพิเศษประจำเขต” โดยลำดับ เพื่อให้ตรงตามรายงานและให้สอดคล้องกับคำที่เรียกตำแหน่งอื่น ๆ ของพนักงานอัยการ